

SINTEZA

recomandărilor prezentate privind consultarea proiectului de decizie „Cu privire la aprobarea bugetului raional Cahul pentru anul 2024”

<i>Conținutul propunerii, obiecției, recomandării</i>	<i>Autorul propunerii, obiecției, recomandării</i>	<i>Poziția autorului proiectului</i>
<p>Se propune de a include reparația porțiunii de drum raional (strada Evghenii Hrișcov) în proiectul de buget pentru anul 2024. Deasemenea se propune extinderea acestui segment ce urmează a fi reparat până la obiectivele de menire socială cum sunt: Centrul Medicilor de Familie, primăria comunei Pelinei, grădinița din comuna Pelinei, gimnaziul comunei Pelinei, bisericii etc.</p> <p>Motivul acestei propuneri este legat de importanță crucială a acestui drum pentru dezvoltarea socio- economice a locuitorilor și creșterea calității vieții cetățenilor.</p> <p>Prin includerea reparației acestei străzi în proiectul de buget se vor putea rezolva problemele actuale legate de starea precară a drumului.</p> <p>Suma solicitată este de 3000,0 mii lei, după consultarea cu specialiștii de la Direcția construcții și drumuri a Consiliului raional.</p>	<p>Luca Tudor, primarul comunei Pelinei raionul Cahul</p>	<p>Propunerea respectivă va fi înaintată spre examinare în cadrul comisiilor de specialitate ale Consiliului raional .</p>
<p>Se solicită să fie programate în bugetul anului 2024 surse financiare în mărime de 150,0 – 200,0 mii lei contribuția co-finanțatorului Consiliul raional Cahul pentru OMF Văleni (20% din costul proiectului) pentru a participa în apel efectuat de CNAM. Compania Națională de Asigurări în Medicină pentru anul 2024 din fondul de dezvoltare și modernizare a prestărilor publice de servicii medicale include prioritățile de eficientizarea energetică a edificiilor cât și reparații, reparații capitale, reconstrucții ale edificiilor prestărilor publice de servicii medicale.</p>	<p>Saghin Elena, șefă IMSP CS Slobozia Mare</p>	<p>Avînd în vedere resursele limitate de care dispune bugetul raional, această propunere va fi propusă spre examinare în anul 2024.</p>
<p>Se propune de a include în bugetul raional Cahul pentru anul 2024: -4000,0 mii lei fondul de contribuții pentru autoritățile publice locale de nivelul I</p>	<p>Daud Elena, consilier raional</p>	<p>Se respinge La aprobarea bugetului nu pot fi planificate transferuri cu destinație specială către autoritățile publice locale de nivelul I. Totodată, pe parcursul anului 2024, în temeiul demersurilor recepționate de la APL-urile de nivelul I, vor fi examinate și înaintate propuneri de alocarea surselor financiare.</p>
<p>-3000,0 mii lei pentru bugetarea participativă</p>		<p>Se respinge În cadrul Consiliul Raional nu a fost elaborat și aprobat un Regulament privind implementarea</p>

		mecanismului de Bugetare Participativă și nici nu poate fi elaborat din considerente că Bugetarea Participativă se efectuează din venituri proprii care Consiliul Raional dispune în proporții foarte mici.
Se propune evidențierea priorităților de dezvoltare socio-economică a raionului Cahul	Lîsenco Vladimir, Consiliul Raional pentru Participare Cahul	Bugetul anului 2024 este un buget social, axat preponderent pe acoperirea cheltuielilor curente suportate de autoritățile/instituțiile bugetare ce țin de plățile salariale, plata serviciilor și întreținerea curentă a clădirilor.
Să se specifice proiectele și programele care vor fi implementate în anul 2024 pentru a vedea prioritizarea distribuirii surselor financiare		Așa cum, resursele bugetului raional sunt limitate, implementarea proiectelor de importanță raională poate fi efectuată cu susținerea financiară a investitorilor din afară. Astfel, prioritate în implementarea proiectelor o are atragerea investițiilor.
Să se aprobe fondul pentru acordarea ajutorului material persoanelor fizice cu statut social- vulnerabile pentru tratament medical		Se respinge Acordarea ajutorului material unic persoanelor care necesită tratament costisitor este prevăzută de Regulamentul privind formarea și utilizarea fondului de rezervă a raionului Cahul (anexa la proiectul deciziei privind aprobarea bugetului pe anul 2024). Conform Legilor nr. 397-XV din 16.10.2003 și respectiv nr.181 din 25.07.2014 nu prevăd crearea unui alt fond în aceste scopuri, în afară de fondul de rezervă.
De concretizat indicatorii de performanță obiectivele și scopurile subdiviziunilor Consiliului raional Cahul		Se acceptă
De specificat denumerea instituțiilor medico-sanitare primare (IMSP, CS, OMF,OS), care vor fi renovate și reparate în anul 2024		Se acceptă Redistribuirea alocațiilor pentru ocrotirea sănătății pe instituții în sumă de 3660,0 mii de lei pentru reparații capitale se vor efectua ulterior în baza deciziei Consiliului raional Cahul pe parcursul anului 2024.
Se propune de a include în bugetul raional Cahul pentru anul 2024: -3000,0 mii lei din componenta raională pentru implementarea proiectului „O bancă pentru fiecare elev”	Galaju Andrian, consilier raional	Se acceptă Această măsură este posibilă după prezentarea de către managerii școlari a necesarului de mobilier școlar din instituțiile de învățământ din

		raionul Cahul. Pe parcursul anului 2023 au fost efectuate procurări de bănci atât din sursele alocate de către Consiliul Raional, cât și din economiile efectuate de către instituții.
-50% din fondul rutier pentru implementarea „Măsurii împotriva alunecărilor de teren Andrușul de Jos		Propunerea respectivă va fi înaintată spre examinare în cadrul comisiilor de specialitate ale Consiliului raional .
-4000,0 mii lei din soldul disponibil pentru construcția gazoductului magistral Cahul - Andrușul de Sus – Chircani - Bădicul Moldovenesc – Iasnaia Poleana – Doina.		Se respinge Proiectul de decizie „Cu privire la aprobarea bugetului raional Cahul pentru anul 2024” nu prevede alocarea mijloacelor financiare din soldul disponibil al Consiliului Raional Cahul.
Se propune includerea în Proiectul bugetului raional Cahul a cheltuielilor pentru: -reparația și instalarea sistemului de încălzire în Centrul Stomatologic Raional Cahul; -pregătirea și repararea Centrului Stomatologic cosmetic, conform cerințelor normative pentru procedura de acreditare din anul 2024; -procurarea aparatului renghenologic retroalviolar pentru îmbunătățirea serviciilor medicale stomatologice.	Kulia Vitalii, administratorul ÎM „CSR” Cahul	Dat fiind faptul că, în bugetul raional volumul de alocații este limitat, această propunere va fi înaintată spre examinare.
Se solicită includerea în bugetul pentru anul 2024 surselor financiare în mărime de 2500,0 mii lei pentru procurarea unui aparat mamograf pentru examinările femeilor (vârsta cuprinsă între 40 ani și în sus). Cancerul mamar ocupă locul II mortalitatea în raionul Cahul.	Hagioglo Alexandru, șef IMSP CS Cahul	Se respinge Având în vedere resursele limitate de care dispune bugetul raional. Conform art. 131 alin. (6) a Constituției RM, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare. Această propunere va fi înaintată spre examinare la începutul anului.
Se propune de prevăzut în bugetul raional pentru anul 2024 resurse financiare pentru fondul de acordare a indemnizațiilor unice în mărime de 700,0 mii lei, acordate veteranilor de război după cum urmează: - participanților la cel al Doilea Război Mondial a câte 500 lei achitate către data de 9 mai 2024; - participanților la război din Afganistan – 500 lei achitate către data de 15 februarie 2024; - persoanelor care au participat la luptele pentru integritatea teritorială și Independența Republicii Moldova din anul 1992 -1000 lei către data de 2 martie 2024.	Rența Sergiu, consilier raional	Se respinge Lipsa mijloacelor financiare disponibile. Conform art. 131 alin. (6) a Constituției RM, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

<p>La proiectul de decizie se propune:</p> <p>a) să se aprobe fondul raional de contribuție a Consiliului Raional la proiectele ce se vor implementa în anul 2024 în raionul Cahul;</p>	<p>Consiliul Raional pentru Participare</p>	<p>Se respinge</p> <p>În proiectul bugetului raional pentru anul 2024 se prevăd mijloace financiare în sumă de 5200,0 mii lei drept contribuție în cadrul proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”, subproiectul „Construcția infrastructurii alimentare cu apă potabilă a localităților din raionul Cahul”.</p>
<p>b) să se aprobe indemnizația consilierului raional pentru fiecare ședință a Consiliului Raional;</p>		<p>Se respinge</p> <p>Suma indemnizației pentru consilierii raionali a fost aprobată prin Decizia Consiliului Raional nr. 10/28-V din 15.12.2023, cu aplicare începând cu 1 ianuarie 2023.</p>
<p>Se propune reformularea obiectivului și a indicatorilor de performanță pentru subprogramul 0301 „<i>Exercitarea guvernării</i>” care ar reflecta eficiența activității și managementul de performanță.</p>	<p>Consiliul Raional pentru Participare</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Se propune de concretizat Scopul pentru subprogramul 0302 „<i>Servicii de suport pentru exercitarea Guvernării</i>” . Se propune ca indicator de performanță la acest subprogram „Numărul de proiecte elaborate și implementate în cadrul euroregiunii”</p>	<p>Consiliul Raional pentru Participare</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Se propune de completat tabela pentru subprogramul 5001 „<i>Politici si management în domeniul macroeconomic si de dezvoltare a economiei</i>” cu măsuri și activități care ar reflecta punctual implementarea Programului de dezvoltare socio-economică pentru anii 2023-2030 și care reflectă economia de piață.</p>	<p>Consiliul Raional pentru Participare</p>	<p>Se respinge</p> <p>Tabelul nu necesită a fi completat deoarece însăși activitatea Direcției Economie și Atragerea Investițiilor se desfășoară în strictă concordanță cu Programul de dezvoltare socio-economică a raionului Cahul.</p>
<p>Pentru subprogramul 5001 „<i>Politici si management în domeniul macroeconomic si de dezvoltare a economiei</i>” indicatorii de performanță sunt stabiliți la parametrii 40, 50, 60%, acești indicatori fiind subapreciați fiind că lipsește informația despre numărul de proiecte ce vor fi implementate în anul 2024 și intensitatea care revine persoanelor responsabile de monitorizare din aparatul administrativ.</p>	<p>Consiliul Raional pentru Participare</p>	<p>Indicatorii de performanță pentru anul 2024 sunt stabiliți procentual numărului de proiecte necesar de implementat raportat la posibilitățile financiare prognozate în acest scop și ca indicator de produs este stabilit numărul de șantiere supravegheate.</p>
<p>Pentru indicatorul de eficiență de concretizat calculele la stabilirea valorii acestui indicator la subprogramul 5001 „<i>Politici si management în domeniul macroeconomic si de dezvoltare a economiei</i>” și anume cheltuielile medii pentru un obiect renovat se planifică în sumă de 550,0 mii lei, pe când în anul 2023 au fost planificate la nivel de 489,0 mii lei.</p>		<p>Majorarea cheltuielilor medii la implementarea unui proiect rezultă din procesul de inflație (corespunzător majorarea prețurilor la materiale) și modificarea coeficientului la salarizare reieșind din mărirea salariului minim pe economie.</p>

<p>Se propune de revizuit obiectivul pentru subprogramul 5802 „<i>Rețele si conducte de gaz</i>”, dat fiind faptul că din informațiile de care dispune autorul, acest obiectiv a fost realizat în anul precedent.</p>	<p>Consiliul Raional pentru Participare</p>	<p>Se respinge În anul 2023 au fost alocate surse financiare, în sumă de 500 mii lei, pentru îndeplinire cu gaze naturale a s. Badicul Moldovenesc, iar în anul 2024 se propune alocarea surselor financiare pentru punerea în funcțiune a stației de reglare a gazelor naturale care va îndeplini cu gaze s. Spicoasa, comuna Burlacu. Conducta magistrală fiind construită în anul 2009, localitatea pînă astăzi nu este îndeplinită cu gaze naturale.</p>
<p>Se propune pentru a face claritate la subprogramul 6101 „<i>Politici si management in domeniul dezvoltarii regionale si constructiilor</i>” la capitolul eficiență în procesul de monitorizare și dezvoltare a infrastructurii să se stabilească și alți indicatori de performanță care ar reflecta calitatea, termenii de implementare a proiectelor de construcție și renovare a obiectivelor.</p>	<p>Consiliul Raional pentru Participare</p>	<p>Se respinge Stabilirea indicatorilor suplimentari de performanță, ca de exemplu calitatea lucrărilor, termenii de implementare acestea sunt clauze contractuale și derivă însăși din noțiunea de supraveghere tehnică, performanță deja stabilită.</p>
<p>Se propune, pentru subprogramul 7503 „<i>Aprovizionarea cu apa si canalizare</i>” la poziția obiectivul să se specifice și numărul de localități care vor beneficia de proiect.</p>	<p>Consiliul Raional pentru Participare</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Pentru subprogramul 7503 „<i>Aprovizionarea cu apa si canalizare</i>” de reevaluat posibilitățile gradului de implementare a proiectului pînă la 100, reieșind din faptul că aprovizionare cu apă de calitate a populației este un obiectiv strategic al raionului.</p>	<p>Consiliul Raional pentru Participare</p>	<p>Proiectul „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova” este planificat pentru a fi realizat în aproximativ 25 luni. Astfel, pentru anul 2024 este preconizat gradul de implementare a proiectului de 40%.</p>
<p>Pentru subprogramul 8019 „<i>Dezvoltarea și modernizarea instituțiilor în domeniul ocrotirii sănătății</i>” se propune: a) De exclus din datele tabelului obiectivul stabilit pentru Spitalul Raional; b) De concretizat indicatorul de eficiență, avînd la bază ponderea IMSP reparate, renovate conform prevederilor regulamentului sanitar.</p>	<p>Consiliul Raional pentru Participare</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>Pentru subprogramul 8501 „<i>Politici și management în domeniul culturii</i>” se propune:</p> <p>a) Din obiectiv de exclus propoziția „Participarea angajaților la seminare informative și instructive (5 anual), participarea la cursurile de formare continuă,efectuarea vizitelor de lucru.”</p> <p>b) De concretizat indicatorii de performanță care ar conține măsuri concrete și palpabile în activitatea pe domeniu.</p>	<p>Consiliul Raional pentru Participare</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Pentru subprogramul 9019 „<i>Protectie sociala a unor categorii de cetateni</i>” la poziția „Indicatori de performanță” se propune de prevăzut măsuri concrete pentru asigurarea tinerilor specialiști din domeniul social, inclusiv tineri specialiști pedagogi, lucrători din sistemul medical, culturii cu apartamente sociale sau de gasit posibilități financiare pentru procurarea apartamentelor sociale.</p>	<p>Consiliul Raional pentru Participare</p>	<p>Se respinge</p> <p>La acest subprogram sunt prevăzute mijloace financiare alocate de la bugetul de stat pentru plata indemnizației unice și compensării lunare a cheltuielilor prntru inchirierea spațiului locativ, consumul de energie termică și electrică personalului didactic angajat în instituțiile publice din mediul rural și centrele raionale, încadrați în instituțiile de învățământ, prin repartizare de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.</p>

**Șefa adjunctă a Direcției, Șefa Direcției
elaborarea și administrarea bugetului**

Smeșnoi Valentina